Wijziging van de Algemene nabestaandenwet en de Participatiewet in verband met het in 2025, 2026 en 2027 niet afbouwen van de dubbele algemene heffingskorting in het referentieminimumloon

Beleidskeuzes uitgelegd
Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)

1. Doel(en)	Het kabinet wil de komende jaren de bestaanszekerheid in Nederland vergroten en een toename van de armoede voorkomen. De voorgestelde maatregel draagt hieraan bij.
2. Beleids-instrument(en)	Het kabinet stelt voor om de afbouw van de dubbele algemene heffingskorting (AHK) in de berekening van het referentieminimumloon in 2025, 2026 en 2027 in te pauzeren. Hiermee wordt de beleidsmatige, stapsgewijze verlaging van uitkeringen op het sociaal minimum tijdelijk opgeschort. De dubbele algemene heffingskorting (AHK) refereert aan de systematiek waarmee de uitkeringshoogte wordt bepaald. Het percentage aan AHK dat wordt toegepast in de berekening van de uitkeringen uit het bruto minimumloon wordt sinds 2012 afgebouwd, van 200% naar 100%. Dit resulteert in lagere uitkeringen. Het wetsvoorstel regelt dat het percentage aan toegepaste AHK tot 2028 gelijk blijft aan het niveau van 1 juli 2024, namelijk 157,5%. Als gevolg hiervan zullen de bijstand, IOAW, IOAZ, Bbz, AIO, de nabestaandenuitkeringen en de toeslag tot aan het sociaal minimum voor alleenstaanden met een UWV-uitkering (Toeslagenwet) in de periode 2025-2038 hoger zijn. Vanaf 1 januari 2028 wordt de AHK per halfjaar met 2,5 procentpunt verlaagd totdat deze 100% van de AHK bedraagt. Daarmee is de volledige afbouw naar 100% voorzien per 1 januari 2039.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De bevriezing van de afbouw van de dubbele AHK in het referentieminimumloon voor de sociale zekerheid leidt tot hogere uitkeringen en daarmee hogere uitkeringslasten voor de bijstand (inclusief IOAW, IOAZ, Bbz, AIO), Toeslagenwet en de Anw-uitkeringen. De maatregel zorgt ervoor dat de afbouw drie jaar later volledig is afgebouwd (in 2039 in plaats van in 2036) en leidt dan ook tot en met 2038 tot een intensivering. Er is geen structureel budgettair effect. Het cumulatieve bedrag binnen de begrotingshorizon (tot en met 2029) betreft € 1,038 miljard. Budgettair effect van de wetswijziging

Prijzen 2024 (x € 1 mln.)	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Struc.**
Totaal	73	168	265	255	277	0

3B. Financiële gevolgen voor maat-schappelijke sectoren	De bevriezing van de afbouw van de dubbele AHK heeft voor 2025-2038 een positief inkomenseffect voor huishoudens met een uitkering op het sociaal minimum. Omdat de afbouw van de dubbele AHK in de bijstand per 2028 wordt hervat, is er structureel (vanaf 2039) geen sprake van een hoger uitkeringsniveau in de hierboven genoemde uitkeringen dan zonder deze wetswijziging het geval zou zijn geweest. De voorgestelde maatregel verlengt de duur van de alleenverdienersproblematiek (waarin huishoudens door samenloop van fiscaliteit, sociale zekerheid en toeslagen minder kunnen besteden dan een paar in de bijstand) met drie jaar, tot en met 2038. Ook het aantal betrokken huishoudens neemt in beperkte mate toe.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De maatregel maakt deel uit van een breder pakket aan koopkrachtmaatregelen. De bevriezing van de dubbele AHK voorkomt dat op bovengenoemde uitkeringen in 2025, 2026 en 2027 halfjaarlijks een verlaging wordt toegepast. Dit zorgt voor een hoger uitkeringsniveau per 1 januari 2025 voor deze uitkeringen (t.o.v. de situatie met ongewijzigd beleid) en verlaagt daarmee het aandeel personen en kinderen in armoede per 1 januari 2025. De omvang van het effect loopt op tot en met 2027 en de effecten houden aan tot 2038.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De maatregel werkt alleen door in de bovengenoemde uitkeringen. De inkomenseffecten komen daarmee alleen terecht bij de beoogde doelgroep van uitkeringsgerechtigden. Daarmee betreft dit een gerichte verhoging van het sociaal minimum. De uitvoeringskosten van de maatregel zijn nihil, omdat de enige consequentie is dat bij de reguliere, halfjaarlijkse wijziging van de normbedragen andere normbedragen in de systemen van de betrokken uitkeringsverstrekkers verwerkt dienen te worden.
6. Evaluatie-paragraaf	Het afbouwpad van de dubbele algemene heffingskorting in het referentieminimumloon loopt mee in de periodieke rapportages in het kader van artikel 2 (Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet) en artikel 9 (Nabestaanden) van de begroting van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.